



Kražė 2010 metu pavasari

KRAŽĖ

TEKSTS ĒR PORTĒGRAPĒJĒS
MUKIENĒS DANUTĒS

Vēna iš paskotēniūju aplonkuom Kražiu miestieli. Laiks eit, metā, dešimtmetē keit vēinē kētus, vuo mes i Kražius vēs važiuojem, ka viel ēr viel pasklaidītomem sava

krašta garbingiausēs istuorējēs poslapius. Tas miestielis – ligo vēsuos Žemaitējēs atversta istuorējēs kninga. Pradiēk iduomautēis aple seniausius laikus, nuves če tavi ont arkeuoluogu diemesē solaukontiū pēlkapiu, senkapiu, pēlekalniū. Anēi – iš III–IV, IX–X omžiu. Aple senūsius paguonībēs laikus pasakuo Medžiuokalnīs, katros platē ir isētāisēs pri pat Dubīsas dešēniuojē intaka Kražontēs opēs. Spiejema, ka ta opē ēr pavadēnēma gīvenvietē davē. Ir pagrinda manītē, ka unt Medžiuokalnē senuovie bova alkakalnīs. Lig šiuol gīvas legendas



pasakuo, ka unt tuo kalna gīvenusi medžiuoklēs deivē Medeinē, ka seniau Medžiuokalnie auga švēnts oužols. Iš pu anuo šaknū liuob trīkštē švēnts ondou. Netuolēj tuos vēitas bovusi kūrēnāma švēntuoji ognēs ēr stuoviejusi deivēs Medeinēs statula. Valog J. Jocevīčē, Medžiuokalnie bova Medžioimas švēntikla. Deivē liuob pasēruodītē žmonēms ēr sakītē, ka Lietova – ir mēškūs, kērskēt miēkus, iškērsēt mēškus – nebēbus Lietovuos.

Ka Kražius valdē dēdēkā Kēsgailas, Radvēlas, Chodkevičē, Medžiuokalnie bova Kražiu dvara žvērins ēr če liuob medžiuotē dēdēkā, anū svetē. Unt tuo kalna, atgaudams jiegas, ir laika leidēs Lietovuos dēdliesis konēgaikštīs Žigimants Augusts, Anglējēs karalienē Suffolk Katrina so dvarēškēs.

Istuorikā neatmet galēmībēs, kad Kražius galiejē būtē Žemaitējēs sritēnē konēgaikštē Vikinta tievuonējē, ka če ons ēr rezidava.

Rondamūs istuorēniūs šaltēniūs Kražē (*Crase*) pradēdamē mėnavuotē 1257 metās (Mindauga rašts). Valog istuoriku, jau tās laikās Kražius galiejē stuovietē pēlēs.

Kražiu istuorējē nosēpēlna dēdliausēs muonuograpējēs ēr ne vēina anuos tuoma. Daug metu tou istuorējē rinka muokītuos Dirmeikis Edvards ēr anuo bēndramintē. Rinka ēr nešē i muziejo. Onkstiau uns veikē nedēdēlemē medēnemē nomelie. Paskotēnēs metās, ka restaurava, naujem gīvenēmou atkielē Kražiu jezuitu kolegējēs bursa, tou muziejo parkielē če – i nu 2008 metu veikonti Kražiu Muotiejaus Kazēmiera Sarbievējaus (1595–1640) kultūras cēntra. Tas pastats sava istuorēnē ēr kultūrēnē reikšmē šēndēin Žemaitējuo ir išskērtinis. Uns pritaikīts kultūras, edukacējēs, turizma ēr inpormacējēs reikmiems. Gīvenēms če vērd žēima ēr vasara. Traukuos centros tēik turizma, tēik kultūras, švēitēma prasmē uns tamē kraštē dabar ir dēdliausis.

Kražiu kolegējēs bursa bova pastatīta XVII omžiaus pradiuo (1616–1618 metās).

1617–1773 m. Kražius veikē jezuitu kolegējē, 1773–1817 m. – apskrētēis muokīkla, 1818–1842 m. – gimnazējē. Sava laiko Kražiu jezuitu gimnazējē bova svarbiausis Žemaitējēs švēitēma ēr religēnē gīvenēma cēntros. Anamē dērba, muokies daug iškiļiū Lietovuos vēsuomenēs, kultūras, muoksla žmuoniū, tarp anū ēr poets, filuosofs Sarbievējos Muotiejus Kazēmiers, rašītuojē

Restaurouta Kražiu kolegējēs bursa. 2010 m.

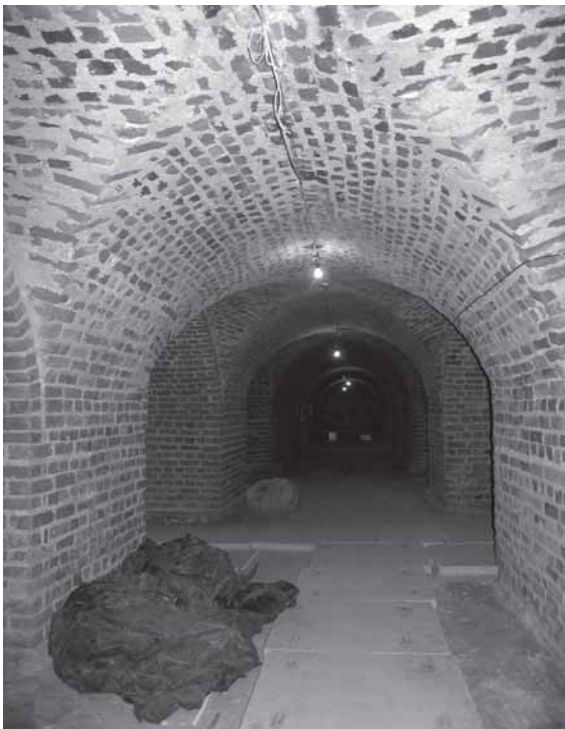
Puoška Dionizos, Daukša Mėkaluojos, Stanevičė Sėmuons, tautosakininkā bruolė Juškas – Ontuons ėr Juons, Žemaitiu viskops Valončios Muotiejos, etnuograps Jocevičė Liodvėks ėr kt.

Kražiūs muziejės ikorts 1969 metās. Paskotėnės dešimtmetės anou rūpėnuos muokituos, kraštuotitīninks, istoriks Dirmeikis Edvards.

Kražiūs nu 2007 m. rėngamė tradicėnės jau tapė Kražiū festivalė. Anū tėkslos – Lietovuos Dėdliuosės Konėgaikštītės (LDK) kultūrinīu tradicėju puoseliejėms ėr gaivėnėms, inpromacėjės aple anus sklaidā ėr vėsuomenės švėitėms. Par tus festivalius Kražiūs vīkst koncertā, spektaklė, atėdaruomas puofesionalīu dailinīku ėr tautuodailinīku kūrbas paruođas. Daug paruođū pastarāsės metās vīkst Kražiū M. K. Sarbievėjāus kultūras cėntrė.



Restauroutas Kražiū kolegėjės bursas kėims, katramė grindėnie simbuolėškā akmėnū krūvuom ėr pažīmīetas kėtū senīau ėe stuoviejūsiu pastatū vėitas



Remontuojamė Kražiū kolegėjės bursas pastata rūšė



Napoleonas Orda. Kražiū benediktīniū bažnyčia. 1875 m. Pieštukas, spalvinimas, akvarelė, 19,6 x 29. Reprodukcija iš leidinio „Orda. Senosios Lietuvos architektūros peizažai“. Vilnius: Vilniaus dailės akademijos leidykla, 2006, p. 277



Napoleonas Orda. Kražiū parapinė bažnyčia. 1875 m. Pieštukas, spalvinimas, akvarelė, 19,6 x 28,5. Reprodukcija iš leidinio „Orda. Senosios Lietuvos architektūros peizažai“. Vilnius: Vilniaus dailės akademijos leidykla, 2006, p. 276



Buvusio Kražiū jėzuitū komplekso vaizdas nuo parapinės bažnyčios pusės. Menkarskio graviūra pagal 1840 m. V. Misevičiaus piešinį. Iliustracija iš A. Miškinio knygos „Lietuvos urbanistikos paveldas ir jo vertybės. III tomas. Vakarų Lietuvos miestai ir miesteliai. I knyga. Monografija“. Vilnius: „Savastis“, 2004, p. 247